

Kommunrevisionen

Till Kommunfullmäktige i Uppsala kommun

Revisionsberättelse för år 2019

Vi, av kommunfullmäktige valda revisorer i Uppsala, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelsen och nämnderna under år 2019. Genom av kommunfullmäktige utsedda lekmannarevisorer har även kommunens helägda bolag granskats. KPMG har biträtt oss vid revisionen.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål, samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, God revisionssed i kommunal verksamhet 2018 och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Resultatet av granskningen redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse".

Årets redovisade resultat i kommunen är +475 mnkr. Årets budgeterade resultat uppgick till +288 mnkr. Flertalet styrelser och nämnder redovisar positiva resultat eller resultat nära budget. Underskott redovisas dock av gatu- och samhällsmiljönämnden, omsorgsnämnden, socialnämnden och äldre- och vårdnämnden. Kommunens finansiella mål rörande resultat på minst 2 procent uppnåddes men inte målet att skulden per invånare inte ska öka mer än 5 procent. Målet rörande soliditet i kommunkoncernen nåddes men lämplig nivå bör ses över efter de korrigeringar av eget kapital som skett genom rättelser av exploateringsredovisningen och ändrad redovisningsprincip för avskrivningar i kommunkoncernen de senaste åren. Kommunkoncernen har idag en soliditet som är högre än tidigare eftersträvad nivå.

Justerat för jämförelsestörande poster ökade verksamhetens nettokostnader med 5,8 procent, samma nivåökning som skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Vi ser positivt på att nettokostnaderna under 2019 inte ökat snabbare än skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning men anser att den fortsatta höga kostnadsutvecklingen i förhållande till intäkterna är oroande. Låneskulden per invånare har ökat mer än det fastställda målet och kommunkoncernen står inför mycket stora investeringar under lång tid framöver, som del av kommunens tillväxt. De beslutade förändringarna i det kommunalekonomiska utjämningssystemet kommer att missgynna Uppsala kommun jämfört med tidigare regler. Efter verksamhetsårets utgång har en viruspandemi utbrutit med ännu oöverblickbara konsekvenser för verksamheter och ekonomi. Bland annat kan förutses att kommunens skatteintäkter under en tid kommer att bli lägre än tidigare prognoser och att kostnaderna för omsorg kommer att bli högre.

I revisionsberättelsen för 2018 riktade tio revisorer anmärkning mot kommunstyrelsen för allvarliga brister i exploateringsredovisningen, en revisor avstyrkte ansvarsfrihet. Under 2019 har arbetet med genomlysning och rättningar av exploateringsredovisningen slutförts. Vår bedömning är att redovisningen av exploateringsverksamheten i allt väsentligt är korrekt i årsredovisningen. Det är nu viktigt att kvaliteten på styrning,

Del av utlåtande
Bo Am Ullrich R. J. 12.10

Kommunrevisionen

uppföljning och redovisning av exploateringsprojekt upprätthålls även framöver. Vi understryker vikten av att månatliga avstämningar sker av projektredovisningen och att upphandlat systemstöd implementeras under 2020.

I revisionsberättelsen för 2018 kommenterade vi även brister i årsredovisningens innehåll och struktur. Under 2019 har revisionen utöver granskningarna av delårsrapport och årsredovisning även genomfört två framtåsyftande granskningar med inriktning mot specifika redovisningsfrågor, *granskning av övergång till lag om kommunal bokföring och redovisning* samt *granskning av komponentavskrivningar i koncernredovisningen*. Vår bedömning är att årsredovisningen för 2019 i allt väsentligt följer lag och god sed och ger en rättvisande bild av kommunens verksamhet och ekonomi. Fortsatt utveckling bör dock ske, i enlighet med KPMGs rekommendationer i granskningsrapporten över årsredovisningen.

Fullmäktige har fastställt nio inriktningsmål. I årsredovisningen ges en redogörelse för nämndernas arbete med de 116 uppdrag som fastställts av fullmäktige och över trenderna för de 71 indikatorer som används för att mäta utvecklingen inom inriktningsmålen. Kommunstyrelsen bedömer att kommunkoncernen har en god ekonomisk hushållning i förhållande till kommunfullmäktiges mål.

Styrmodellen med fleråriga inriktningsmål och uppdrag innebär att slutsatser rörande måluppfyllelse för ett enskilt år är svåra att dra. För 2019 redovisas inte utfall avseende 38 av de 71 indikatorer som följs. För de 33 indikatorer där utfall redovisas avseende 2019 ges ingen jämförelse med utfall 2018 eller annat tidigare år. I stället redovisas trender som kan gå i en annan riktning än utfallet för det enskilda året 2019. Det är därmed svårt att uttolka och utvärdera måluppfyllelsen.

Sammantaget med övrig granskning av verksamheten som utförts av revisionen under året bedömer vi utfallet som förenligt med målen. Vi rekommenderar dock att presentationen i kommande årsredovisningar görs mer transparent för att underlätta för läsaren att göra en egen bedömning av måluppfyllelsen under verksamhetsåret.

Vi har i tidigare revisionsberättelser kommenterat brister i den interna kontrollen. Under 2019 har kommunstyrelsen fortsatt arbetet med att stärka den interna kontrollen och aktivt följt nämndernas arbete med intern kontroll. Utifrån den granskning revisionen genomfört under 2019 bedömer vi att arbetet med den interna kontrollen i kommunstyrelsen och i nämnderna stärkts men att den interna kontrollen fortfarande behöver utvecklas, framför allt vad gäller systematisering samt djup och bredd i de riskanalyser som görs.

Vi lyfter även fram den särskilda granskning revisionen gjort av *hantering och kontroll av anställdas bisysslor*. Av rapporten framgår att kommunen endast identifierat ca två procent av de bisysslor som identifierats av KPMG i den genomförda granskningen. Vår bedömning är att kommunen därmed utsätter sig för en stor risk för oegentligheter. Det finns också en stor risk för att allmänhetens förtroende för kommunen som helhet skadas.

I rapporter över verksamheten i flera av de kommunala bolagen har lekmannarevisorer till bolagsstämmorna framfört vikten av att bolagen bättre än nu involveras i samhällsplaneringsfrågor i Uppsala kommun. Det är av vikt att kommunen tillser att så sker, särskilt med tanke på kommunens kommande stora exploaterings- och planeringsprojekt.

*Delat MA
Bisak ZUKA SE AD KH*

Kommunrevisionen

Som bilaga till revisionsberättelsen bifogas KPMGs samtliga granskningsrapporter under året.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Uppsala kommun bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna för 2019 i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att kommunstyrelsens och övriga nämnders interna kontroll behöver utvecklas ytterligare.

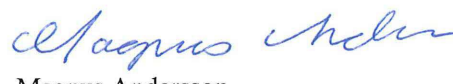
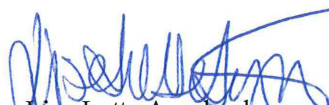
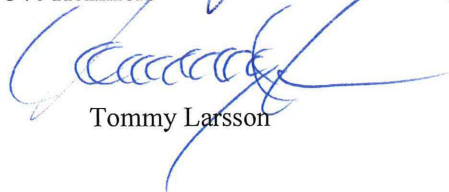
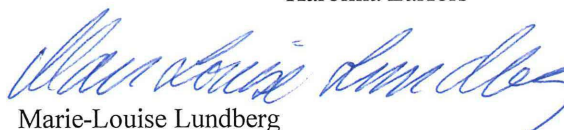
Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelse, nämnder och enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2019.

Per Davidsson har pga jäv inte deltagit i granskningen av utbildningsnämnden och äldre- och våldshälsöknämnden.

Uppsala den 21 april 2020

Per Davidsson
Ordförande
Lars-Olof Lindell
Vice ordförande
Magnus Andersson
Lise-Lotte Argulander
Berit Danielsson
Hans Edlund
Ove Heimfors
Alf Karlsson
Karolina Larfors
Tommy Larsson
Marie-Louise Lundberg